

การศึกษากลยุทธ์กระบวนการแนะแนวนักศึกษาสู่ความสามารถในการแข่งขันของหลักสูตรธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง หัวหิน

รภาพนะ แดงจ้อย^{1*} ปาลิดา สำเภาทอง² ปิ่นฤทัย คงทอง³ นียกานต์ ลิ้มอรุณ⁴ กัลยารัตน์ สุขนันท์ชนะ⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งหัวหิน เพื่อใช้วางแผนกลยุทธ์การแนะแนวนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรธุรกิจการบิน และกลุ่มอาจารย์แนะแนว โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 325 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งหัวหิน 3 อันดับแรกคือ ความสนใจในวิชาชีพธุรกิจการบิน ชื่อเสียงของสถาบัน และการให้ข้อมูลของทีมงานแนะแนวของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้อาจารย์แนะแนวมีความคิดเห็นว่าการกลยุทธ์ที่สำคัญในการแนะแนวการศึกษาต่อ 3 อันดับแรกคือ การคัดเลือกกลุ่มนักเรียนเป้าหมายเข้ารับฟังการแนะแนว การประชาสัมพันธ์โครงการแนะแนว และการพัฒนาเครือข่ายอาจารย์แนะแนว ตามลำดับ

คำสำคัญ : การแนะแนว หลักสูตรธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งหัวหิน

---

¹ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิตศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ e-mail: simaozaa@hotmail.com

² หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิตศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ e-mail: p.sampaonthong@gmail.com

³ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิตศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ e-mail: krupin_dusit@hotmail.co⁴

⁴ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิตศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ e-mail: neeyakarn@yahoo.com

⁵ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิตศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ e-mail : golf_guide2000@hotmail.com

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: simaozaa@hotmail.com

THE STUDY OF STRATEGICALLY ROADSHOW REGARD RECRUITING STUDENTS PROCESS
TOWARD COMPETITIVENESS OF AVIATION BUSINESS, SUAN DUSIT UNIVERSITY,
HUA HIN CAMPUS.

Thapana Tangjui ^{1*} Parleda Sampaothong ² Pinruthai Khongthong ³ Neeyakarn Limaroon ⁴
Kanlayarat Sukkananchana ⁵

Abstract

This research aims to study factors motivating students to choose the Airline Business program of Suan Dusit University, Hua-Hin Campus as their further study. The findings are utilized for the roadshow strategic planning on nationwide secondary schools. The population of this study comprises the Airline Business students and the guidance teachers. The questionnaire was used as research tool and 325 respondents participated in the survey. The data were analysed in terms of frequency, percentage, mean score, and standard deviation. The results show that the three most important factors influencing the student decision are the interests of airline business carrier, the reputation of university and the providing information from roadshow staff. Further, the guidance teacher opinion towards the efficient of roadshow strategies are the selection of target students to participate the roadshow project, the roadshow advertisement and the guidance teacher network development.

Keywords : Roadshow, Airline Business, Suan Dusit University Hua-Hin Campus

---

¹ Bachelor of Arts, Major in Airline business management, Suandusit University HuaHin campus,
e-mail: simaozaa@hotmail.com

² Bachelor of Arts, Major in Airline business management, Suandusit University HuaHin campus,
e-mail: p.sampaothong@gmail.com

³ Bachelor of Arts, Major in Airline business management, Suandusit University HuaHin campus,
e-mail: krupin_dusit@hotmail.com

⁴ Bachelor of Arts, Major in Airline business management, Suandusit University HuaHin campus,
e-mail: neeyakarn@yahoo.com

⁵ Bachelor of Arts, Major in Airline business management, Suandusit University HuaHin campus,
e-mail: golf_guide2000@hotmail.com

* Corresponding author, e-mail: simaozaa@hotmail.com

บทนำ

ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี 2558 โดยมีสมาชิก 10 ประเทศ ส่งผลให้อาเซียนกลายเป็นตลาดการค้าขนาดใหญ่ที่มีความแตกต่างในหลายด้าน ได้แก่เชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรม และพฤติกรรมของผู้บริโภค รวมถึงปัจจัยสภาพแวดล้อม การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการตลาด ดังนั้น ประชากรของแต่ละประเทศจำเป็นต้องมีการเพิ่มทักษะความรู้ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การตลาด ภาษา วัฒนธรรม ตลอดจนการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้พฤติกรรมซึ่งกันและกัน ภาคการศึกษาของไทยมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของประชากร ทั้งการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร เพื่อผลิตบุคลากรของไทยที่มีคุณภาพ รวมทั้งการมีทักษะความรู้ที่ตรงความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในไทย และการออกไปสู่ตลาดแรงงานในประเทศสมาชิก โดยเฉพาะในระดับมหาวิทยาลัยให้บริการทางด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประเทศให้ดีขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2557) การศึกษาของไทย เป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนการให้บริการทางด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประเทศให้ดีขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2557) ดังนั้น สถาบันต่าง ๆ จำเป็นต้องแข่งขันกัน เพื่อให้สถาบันเป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับของสังคมด้านการเป็นผู้นำในการสร้างบัณฑิตในสาขาดังกล่าว ซึ่งกระบวนการเชิงรุกโดยเน้นการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการตลาด กระบวนการในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมุ่งเน้นศึกษาถึงองค์ประกอบและข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมตอบรับต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในอุตสาหกรรมศึกษาระดับสูงได้ (Asaad, Melewar, Cohen and Balmer, 2013) ซึ่งนอกจากการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแล้ว ยังจะต้องมีการสร้างกระบวนการแนะแนว และคัดกรองนักศึกษา อันถือว่าเป็นกระบวนการเชิงรุก ที่เข้าถึงพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง

การที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ความรู้ด้านแนะแนวการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทุก ๆ ปีการศึกษา มีความประสงค์ให้นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ด้านวิชาการ เช่น การเลือกเรียนต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ตนเองถนัด แต่ละคณะเรียนด้านใดจบแล้วทำงานในสายใด และความต้องการของตลาดแรงงาน ในทุก ๆ สายอาชีพหลังการสำเร็จการศึกษา เป็นต้น (โครงการ “ให้ความรู้ด้านวิชาการ และแนะแนวการศึกษาต่อ” ประจำปีการศึกษา 2556, 2556) ทั้งนี้ การแนะแนวยังต้องมีการใช้กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เป็นวิธีการดำเนินการที่จะสร้างความร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อนำไปสู่การยอมรับวิธีปฏิบัติให้แพร่กระจายออกไปอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง โดยวิธีการดังกล่าวต้องอาศัยการใช้สื่อต่างๆ อย่างหลากหลาย โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนว่า ต้องการให้กลุ่มเป้าหมายยอมรับอะไร อย่างไร และจะต้องมีแผนการสื่อสารที่เป็นขั้นตอน และมีกลวิธีที่เหมาะสมจึงจะเกิดประสิทธิผล โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลในสังคม การเลือกใช้กิจกรรมและสื่อต่างๆ ทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ปลุกจิตสำนึกโน้มน้าวให้เห็นด้วย คล้อยตาม เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน ทำอย่างไรให้ดึงดูดและกระตือรือร้น จะใช้กิจกรรมอะไรที่แปลกใหม่แต่อยู่ในวิสัยที่กลุ่มเป้าหมายสามารถรับได้ จะใช้สื่ออะไรให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และจะวางแผนการสื่อสารอย่างไร เป็นต้น (จินตวิโรจน์ เกษมสุข, 2557)

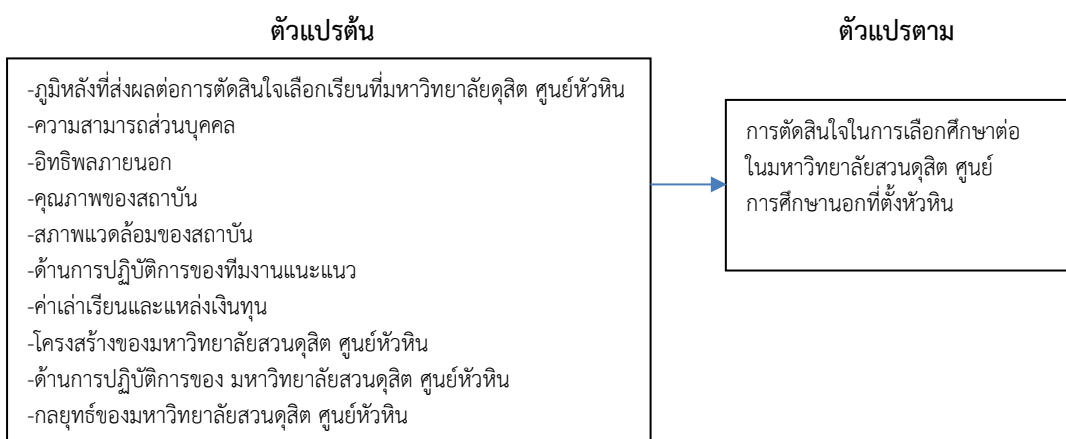
ไรท์ และคณะ (Wright and Other, 1992) ให้คำนิยามว่า กลยุทธ์ หมายถึง แผนของผู้บริหารระดับสูงที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ต่างๆที่สอดคล้องกับภารกิจและเป้าประสงค์ขององค์กร ในขณะที่ โรเบิร์ต เอ. พิตส์ และ เดวิด เล (Robert A. Pitts and David Lei, 2006) ให้ความหมายกลยุทธ์ว่าหมายถึงแนวความคิดแผนซึ่งสามารถสนับสนุนศักยภาพในการแข่งขันของบริษัทให้บรรลุเป้าหมายได้ กลยุทธ์เป็นการออกแบบเพื่อช่วยให้บริษัทมีความได้เปรียบในการแข่งขัน แม้ว่า มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์หัวหินได้ให้ความสำคัญต่อการกำหนด

แผนกลยุทธ์เพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อในหลักสูตรธุรกิจการbin แต่เนื่องจากสภาพการแข่งขันของการหลักสูตรธุรกิจการbin มีสูงมาก และหากจะมองไปในอนาคตอันใกล้นี้ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ยังจะทำให้การแข่งขันเพิ่มความร้อนแรงขึ้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่เปิดหลักสูตรธุรกิจการbin ย่อมต้องการมีส่วนแบ่งทางการตลาดอย่างแน่นอน ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ถือว่าเป็นภัยคุกคาม (thread) ของธุรกิจ ทำให้เกิดคำถามว่ามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์หัวหิน การแนะแนวที่ผ่านมายังจะสามารถนำมาใช้ได้ในสถานการณ์การแข่งขันในรูปแบบนี้หรือไม่ และมีการกำหนดกลยุทธ์เชิงรุกเพื่อสร้างกระบวนการแนะแนวที่สามารถแข่งขันในธุรกิจนี้อย่างเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งคำถามเหล่านี้ จะเป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยเพื่อหาคำตอบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษา นอกที่ตั้งหัวหิน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร คือ อาจารย์แนะแนว จำนวน 25 คน (ข้อมูลล่าสุดเดือนกันยายน พ.ศ.2558) และนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์หัวหิน คณะศิลปศาสตร์ หลักสูตรธุรกิจการbin ที่ศึกษาอยู่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 200 คน

2. การสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม

2.2. กำหนดขอบข่ายการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยและแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยกำหนดขอบข่ายของเครื่องมือในการทำวิจัยภายใต้การแนะนำของที่ปรึกษาทางวิจัย

2.3. สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย เกี่ยวกับกระบวนการแนะแนวนักศึกษาสู่ความสามารถในการแข่งขัน

2.4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์ที่ต้องการซึ่งเป็นความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และสำนวนภาษาในแบบสอบถามเพื่อความสมบูรณ์และความเหมาะสมของแบบสอบถาม

2.5. นำแบบสอบถามนั้นมาแก้ไขปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะ โดยใช้ค่า IOC จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและต้องเรียนอยู่ในหลักสูตรธุรกิจการบินเท่านั้น จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแล้วจึงหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2.6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบ จากนั้นนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน

3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการทดสอบแบบสอบถามที่ได้มีการทดสอบความแม่นยำ และความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามแล้ว เพื่อตรวจสอบว่าสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีหรือไม่ โดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด คือ

ชุดแรกสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์หัวหิน คณะศิลปศาสตร์ หลักสูตรธุรกิจการบิน ที่ศึกษาอยู่ที่ 1 ถึงปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 200 คน

ชุดที่สองสำหรับอาจารย์แนะแนวจากโรงเรียนทั่วประเทศ จำนวน 25 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ถูกต้องครบถ้วน

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงข้อมูลความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

3. นำมาแปลผลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

4.51-5.00	มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีความเหมาะสมระดับมาก
2.51-3.50	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
1.50-2.50	มีความเหมาะสมระดับน้อย
1.00-1.50	มีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของข้อมูล ซึ่งเป็นการนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่เกี่ยวกับปัจจัยทั้ง 7 ด้าน ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง หัวหิน

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านภูมิหลัง			
- ที่ตั้งของสถานศึกษา มีผลต่อการเลือกสถานศึกษาของท่าน	3.19	1.03	ปานกลาง
- รายได้ของผู้ปกครอง มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.32	1.13	ปานกลาง
- การเป็นสถาบันของภาครัฐหรือภาคเอกชน มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.23	0.96	ปานกลาง
2. ด้านความสามารถส่วนบุคคล			
- คะแนนเฉลี่ยของท่าน มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.35	0.94	ปานกลาง
- ความรู้พื้นฐานที่มีของท่าน มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.43	0.95	ปานกลาง
- ความชอบหรือความสนใจวิชาชีพของท่าน มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	4.15	0.79	มาก
3.ด้านอิทธิพลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ			
- การที่ท่านมีรุ่นพี่/คนรู้จักเรียนอยู่ในสถาบันนั้น มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	2.99	1.14	ปานกลาง
- การที่อาจารย์แนะแนวแนะนำให้เรียน มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.12	1.01	ปานกลาง
- บุคคลที่ท่านประทับใจ (เป็นศิษย์เก่าสถาบันนี้) มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.00	1.14	ปานกลาง
- การที่ผู้ปกครองอยากให้เรียน มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.12	1.07	ปานกลาง
- กระแสนิยมของสังคมในสาขาที่เรียน มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	2.99	1.10	ปานกลาง
- การหาข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาจากสื่อต่างๆ มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.54	1.02	มาก
4.ด้านคุณภาพของสถาบัน			
- ชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.72	0.85	มาก
- ชื่อเสียงของคณาจารย์ มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.51	0.91	มาก
- ชื่อเสียงของนักศึกษาปัจจุบันหรือศิษย์เก่า มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.07	1.00	ปานกลาง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
5. ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน			
- ความสวยงามและความร่มรื่นภายในสถาบัน มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.07	1.06	ปานกลาง
- ความพร้อมและอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.24	1.06	ปานกลาง
6. ด้านการปฏิบัติการ			
- มีการจัดกระบวนการแนะแนวตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	3.40	0.85	ปานกลาง
- มีขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน	2.98	0.97	ปานกลาง
- มีการกำหนดระยะเวลางานบริการแล้วเสร็จที่ชัดเจน	2.86	1.10	ปานกลาง
- ขั้นตอนในการบริการมีความสะดวก รวดเร็ว	2.84	1.05	ปานกลาง
- ช่องทางการเสนอแนะความคิดเห็นที่เหมาะสม	2.98	0.92	ปานกลาง
- เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นและเต็มใจให้บริการ	3.02	1.02	ปานกลาง
- อาจารย์แนะแนวมีความรู้และเชี่ยวชาญตรงกับคณะฯ ที่แนะแนว	3.69	0.89	มาก
- อาจารย์แนะแนวให้คำปรึกษาตรงจุด อย่างถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย รวดเร็ว	3.62	0.85	มาก
7. ด้านค่าเล่าเรียนและแหล่งเงินทุน			
- ค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อ มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.65	1.04	มาก
- ทุนการศึกษา กยศ หรือ กรอ. มีผลต่อการเลือกสถานศึกษา	3.54	1.16	มาก

ตารางที่ 2 จำนวนค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่เกี่ยวกับทั้ง 3 ด้าน ของมหาวิทยาลัยดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง หัวหิน

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการปฏิบัติการ			
- มีการจัดกระบวนการแนะแนวตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	4.40	0.50	มาก
- มีขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน	4.10	0.64	มาก
- มีการกำหนดระยะเวลา งานบริการแล้วเสร็จที่ชัดเจน	4.25	0.71	มาก
- ขั้นตอนในการบริการมีความสะดวก รวดเร็ว	4.40	0.50	มาก
- ช่องทางการเสนอแนะความคิดเห็นที่เหมาะสม	4.25	0.63	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
- ช่องทางการเสนอ แนวความคิดเห็นที่เหมาะสม	4.45	0.51	มาก
- อาจารย์แนะแนวมีความรู้และเชี่ยวชาญกับคณะที่แนะแนว	4.35	0.67	มาก
- อาจารย์แนะแนวให้คำปรึกษาตรงจุด อย่างถูกต้องชัดเจนเข้าใจง่าย รวดเร็ว	4.45	0.51	มาก
2. ด้านโครงสร้าง			
- ผู้อำนวยการโครงการแนะแนวมีการบริหารโครงการที่ดี	4.15	0.36	มาก
- โครงการมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.20	0.41	มาก
- มีการจัดองค์กรที่ดี	4.15	0.58	มาก
- มีการจัดทีมงานที่ดี	4.45	0.51	มาก
- มีการสื่อสารที่ดี	4.20	0.61	มาก
- ความขัดแย้งภายในโครงการ	2.85	1.38	ปานกลาง
- การมีภาวะผู้นำของผู้อำนวยการโครงการฯ	4.20	0.61	มาก
3. ด้านกลยุทธ์			
- ช่องทางการติดต่อสื่อสารมีความหลากหลาย สะดวกและทันสมัย	4.45	0.51	มาก
- การประชาสัมพันธ์ของโครงการฯ เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสาร	4.55	0.51	มากที่สุด
- การเลือกกลุ่มเป้าหมาย	4.75	0.44	มากที่สุด
- รูปแบบการคัดเลือกมีความเหมาะสม	4.40	0.59	มาก
- มีเครือข่ายชุมชนในการติดต่อและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.50	0.60	มาก
- การจัดอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	4.45	0.60	มาก
- สถานที่ที่ใช้ในการแนะแนว	4.30	0.47	มาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้นที่ผู้วิจัยทำการศึกษาในมุมมองของนักศึกษาทั้ง 7 ด้าน ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งหัวหิน 3 อันดับแรก คือ ความสนใจในวิชาชีพธุรกิจการบิน ชื่อเสียงของสถาบัน และการให้ข้อมูลของทีมงานแนะแนวของมหาวิทยาลัย ซึ่งถือเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการแข่งขันทางการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมการศึกษา ดังผลงานวิจัยของ Zebal และ Goodwin ที่ได้ทำการวิจัยมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศบังคลาเทศ ระบุว่า หากมหาวิทยาลัยมีมาตรการการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาที่ดี จะนำมาซึ่งจำนวนของนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งส่วนแบ่งทางการตลาด และชื่อเสียงของสถาบัน มหาวิทยาลัยที่มีการให้ข้อมูลแนะแนวที่ดี มีการประชาสัมพันธ์ การสร้างประสบการณ์เรียนรู้แนวทางการศึกษาต่อแก่นักศึกษามีแนวโน้มที่มีจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นมากกว่า มหาวิทยาลัยที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีมาตรการทางด้านการให้คำแนะนำ (Mostaque Ahmed Zebal and David R. Goodwin, 2012)

ในขณะที่มุมมองของอาจารย์ที่ผู้วิจัยทำการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ การคัดเลือกกลุ่มนักเรียนเป้าหมายเข้ารับฟังการแนะแนว การประชาสัมพันธ์โครงการแนะแนว และการพัฒนาเครือข่ายอาจารย์แนะแนว ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ แมรี โคลเลอร์ (Mary Coulter, 2005) กล่าวว่า กลยุทธ์คือ การตัดสินใจและการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยตรงในการใช้ทรัพยากรและศักยภาพเพื่อสร้างโอกาสและป้องกันภัยอันตรายต่างๆขององค์กร

อีกทั้งผลการวิจัยข้างต้น ยังสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆอีกหลายประเด็น คือ รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนต่อของสถานศึกษา เนื่องจากครอบครัวของผู้มีรายได้ต่อเดือนสูงจะมีโอกาสในการเรียนมากกว่าครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย ซึ่งแตกต่างกันเล็กน้อยกับผลการวิจัยของเชิดพงษ์ ชีระจิตต์, (2550: 5) ระบุว่า รายได้ของผู้ปกครองมีผลต่อการเลือกมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งผลการวิจัยของอารมณ เพชรชื่น, (2545: 11) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อให้ทราบถึงภูมิหลังของนักเรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อและไม่ต้องการศึกษาต่อ ผลการวิจัยระบุว่า รายได้ของผู้ปกครองมีส่วนในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก อีกประเด็นที่สอดคล้องกับงานวิจัยของเมธาวี สุขปาน, (2556:9) คือ ความชอบหรือความสนใจในวิชาชีพ ระบุว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 19 ปี จะมีพฤติกรรมในการตัดสินใจศึกษาต่อสถานศึกษา ซึ่งเกิดจากความชอบส่วนตัวของนักศึกษาเอง อีกประเด็นที่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่นคือ ประเด็นด้านคุณภาพของสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเลือกสถานศึกษาของเด็กและผู้ปกครอง และสอดคล้องกับงานวิจัยที่ว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐาน ก็จะส่งบุตรหลานเข้าศึกษาเพิ่มมากขึ้นนั่นเอง (ดำรง แสนสิงห์, 2534: 3) ประเด็นที่มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุทธานุช เจนโชติสุวรรณ, (2555: 108) มี 2 ประเด็นด้วยกันคือ ประเด็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและเงินทุนของมหาวิทยาลัย โดย สุทธานุช เจนโชติสุวรรณ กล่าวว่า นักเรียนให้ความสำคัญในด้านการมีอาจารย์ของโรงเรียนที่สามารถให้คำปรึกษาทั้งในการเรียนและการดำรงชีวิต เพื่ออำนวยความสะดวกปลอดภัยแก่นักเรียนและผู้ปกครอง และ นักเรียนให้ความสำคัญในด้านผู้ปกครองสามารถเบิกค่าเล่าเรียนได้มากที่สุด และให้ความสำคัญในด้านการกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าบริการ โดยคำนึงถึง คุณภาพของการบริการเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ความชอบหรือความสนใจในวิชาชีพมีผลต่อการเลือกสถานศึกษามากที่สุด ทีมงานแนะแนวควรมีการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน ตรงจุด อีกทั้งกระบวนการแนะแนวจะต้องช่วยพัฒนาส่งเสริมเด็กให้เต็มศักยภาพ และทุกด้าน เพื่อให้เขาอยู่ในสังคมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนาในทุกด้าน จะส่งเสริมให้เด็กมีแนวคิดแนวปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง มีความเจริญแห่งตน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย (ฮามิดะ อารี, 2557)

2. ชื่อเสียงของสถาบันมีผลต่อการเลือกเรียนต่อมากเช่นกัน ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงจุดเด่นทางด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้และอ้างชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยให้อยู่แบบยั่งยืน

3. จากผลของการวิจัย การให้ข้อมูลของทีมงานแนะแนวมีผลต่อการเลือกสถาบันอุดมศึกษามาก รองมาเป็นอันดับสาม มหาวิทยาลัยควรมีทีมงานแนะแนวที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำและพูดสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียนได้

4. การคัดเลือกกลุ่มนักเรียนเป้าหมายเข้ารับฟังแนะแนว เป็นกลยุทธ์ที่ได้ผลมากที่สุดจากความเห็นของอาจารย์แนะแนว มหาวิทยาลัยควรมีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายของผู้ฟังที่ชัดเจน เพื่อการแนะแนวมมีประสิทธิภาพสูงสุด

5. การประชาสัมพันธ์โครงการแนะแนวมีประสิทธิภาพเป็นอันดับสองจากความเห็นของอาจารย์แนะแนว ควรมีช่องทางในการใช้สื่อแบบบูรณาการมากขึ้น เพื่อให้กลุ่มนักเรียนเป้าหมายได้รับทราบถึงข้อมูลของ สาขารัฐกิจการป็นศูนย์หัวหิน

6. จากผลการวิจัย การพัฒนาเครือข่ายอาจารย์แนะแนวมีความสำคัญเป็นอันดับที่สามมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์กับอาจารย์แนะแนวอย่างต่อเนื่อง ให้ข้อมูลที่ถูกต้องต่ออาจารย์แนะแนว เพื่อที่ข้อมูลจะได้ถึงกลุ่มนักเรียนเป้าหมายแบบถูกต้องชัดเจน

7. บทความวิจัยฉบับนี้มหาวิทยาลัยควรนำไปใช้ในกลยุทธ์การแนะแนวในปีต่อไป เพื่อจะสามารถเน้นได้ตรงจุด อีกทั้งควรมีการวิจัยอีกต่อเนื่องเพื่อพัฒนากลยุทธ์ให้สมบูรณ์ในทุกๆด้าน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่สนับสนุนทุนอุดหนุนงานวิจัยชิ้นนี้ รวมถึงคณะอาจารย์แนะแนวที่ให้ข้อมูลที่มามีประโยชน์ และขอขอบคุณทีมงานที่ร่วมกันเขียนบทความจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- จินตวิทย์ เกษมสุข. (2550). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 7 (2), 16-20.
- เชิดพงษ์ ชีระจิตต์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกรับใหญ่องค์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดำรง แสงสิงห์. (2534). ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และโอกาสในการศึกษาต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนภฤต ยืนยงเดชา. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.
- เมธาวี สุขปาน. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน กรณีศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี. ปริญญาโทพนธมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2557). นโยบายด้านสาธารณสุขกับคุณภาพชีวิตของคนไทย. กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ
- สุทธานุช เจนโชติสุวรรณ. (2555). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมือง จ.นครปฐม. ปริญญาโทพนธมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัญชนิ วิชยาภักย์ บุนนาค.(2540). การแสวงหาข่าวสาร ทักษะคิดและพฤติกรรมในการบริโภค ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์,จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อารมณณ์ เพชรชื่น. (2545). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. (2546-2547,พฤศจิกายน-มีนาคม) 15(2). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฮามิตะ อารี, (2557). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2558 .<https://www.l3nr.org/posts/350524>
- Mary Coulter, (2005). Strategic Management in Action. New Jersey: Pearson.

Mostaque Ahmed Zebal, David R. Goodwin, (2012). Market Orientation and performance in private universities. *Marketing Intelligence & Planning*, 30 (3), 339-357.

Robert A. Pitts and David Lei, (2006). *Strategic Management Building and Sustaining, Competitive Advantage*. Ohio : Thomson South-Western.

Wright et.al, (1992). *Strategy Management*. Boston : Allyn and Bacon.

Yousra Asaad, T.C. Melewar, Geraldine Cohen, John M.T. Balmer, (2013). Universities and export market orientation: an exploratory study of UK post-92 universities, *Marketing Intelligence & Planning*, 31 (7), 838-856.